

Исо аз осмон омад

«Хусраву Мозандорон ояд ҳаме,
Ё Масеҳ аз осмон ояд ҳаме.
Ё зи бағри маслиҳат рӯҳуламин
Сӯи дунё з-он ҷаҳон ояд ҳаме.» Саной

Таваллудаи Исои Масеҳ

«Марямкадаҳо басест, лекин
Касро чу Масеҳ як писар нест.» Саной

Исои Масеҳ бегуноҳ буд

«Гуфтам: 'Эй бахт, бихуспидиву хуршед дамид,'
Гуфт: 'Бо ин ҳама аз собиқа навмед нашав!'
Гар равӣ поку мучаррад чу Масеҳ ба фалак,
Аз чароғи ту ба хуршед расад сад партав!» Ҳофиз

Муҳаббати Исои Масеҳ

«Дил чу зунноре зи ишқи он Масеҳи аҳд баст,
Лоҷарам ғайрат барад имон бад-ин зуннори мо.» Румӣ

Муъҷизаи Исо-

«Барсвард насрин кафи Мусавӣ;
Намуда сабо мӯъҷузи Исавӣ.» (Ҳочу)

Исо мурдари эҳё мекард

«Вақт аст, ки аз сабо ҷаҳон ороянд
В-аз чашми саҳоб чашмаҳо бикшоянд.
Мӯсодастон зи шох каф бинмоянд,
Исонафасон зи хок берун оянд.» (Хайём)

«Дилам бурд он дилороме, ки дар чоҳи занаҳдонаш
Ҳазорон йӯсуфи Миср аст пайдо дар гиребонаш.
Парирӯе, ки чун дев аст бар рухсору зулфайнаш,
Зиреҳ мӯе, ки чун тир аст бар ушшоқ миҷгонаш.
Ба як дам мекунад зинда чу Исо мурдари з-он лаб,
Дами Исост пиндорӣ миёни лаълу марҷонаш.
Ҳаловат аз шакар кам шуд, чу қимат оварад нӯшас,
Аз ин ду чашми гирёнам аз он лабҳои хандонаш.....» Саной

«Дар роҳи ишқ, эй ошиқо, хоҳӣ шифо, хоҳӣ алам,
К-андар тариқи ошиқӣ якранг бинӣ бешу кам.
Рӯзе биёяд дар миён, то ишқро банди миён
Исо биояд тарҷумон то зинда гардонад ба дам....» Саной

«Мурдари зинда кунӣ з-овои хеш,
Пас дами Исо шудааст овои ту.» Саной

«Зи боди қудрат агар гашт ҷонвар Исо,
Шавад зи фарраш бе бод ҷонвар оташу об.» Саной

«Аз кафи пур зи мӯъҷизи Мӯсо
Мурда зиндакун аст чун Исо.» Саной

«Бори ғаме, ки хотири мо хаста карда буд,
Исодаме Худо бифиристуду баргирифт.» Ҳофиз

Инчили Исои Масех

«Мард чун Исии Марям бояд андар роҳи сидқ,
То бидонад қадри оёту хуруф, Инчилро.» Саной

Азобу марги Исои Масех

«Аз сар ин далқи ҳафтранг барор
Ҷома якранг дор Исовор.
То чу Исо бар об роҳ кунӣ,
Ҳамраҳ аз офтобу моҳ кунӣ.» Саной

«Адӯ бисёр кас, к-ӯ мар касеро
Намонад ҳақтаёоло ҳеч зоеъ.
Чу Исоро аду бисёр шуд, зуд
Бибурд эзид варо дар чархи робеъ.» Саной

«Биё, мо чанд кас бо ҳам бисозем,
чу шодӣ кам шавад, бо ғам бисозем.
Биё, то бо Худо хилват гузинем,
Чу Исо бо чунин Марям бисозем.
Гар аз фарзанди одам кас намонад,
Чӣ ғам дорем, бо одам бисозем.» Румӣ

«Чун теғ ба даст оӣ мардум натавон кушт,
Наздике худованд бадӣ нест фаромуш-т

Ин теғ на аз баҳри ситамгорон карданд,
Ангур на аз баҳри набид аст ба чархишт.

Исо ба раҳе дид яке кушта фитода,
Ҳайрон шуду бигрифт ба дандон сари ангушт.

Гуфто ки 'Киро куштӣ то кушта шудӣ зор?
То боз кӣ ӯро бидушад, он ки туро кушт.'

Ангушт макун ранча ба дар кӯфтани кас,
То кас накунад ранча ба дар кӯфтани мушт.» (Носири Хисрав)

Исо зинда аст

Оби Ҳаёт

«Наёяд кас ба оби чашмаи хизр,
Чуз андар нӯши Исозои чонон.» Саной

«Малик шуд замини замонро, пас он гаҳ
Чу Исо, ки худ сокини осмон шуд.» Саной

«Эй хоҷаи фарзона Алӣ ибни Муҳаммад
В-эӣ ноиби Исо ба дусад гуна далоил.
Ақд аз ту чунон тез, ки савдо зе тахайюл,
Чон аз ту чунон зинда, ки аъзо ба мафосил.» Саной

«Исии мурда зинда кард дид фанои хештан,
Зиндаи ҷовидон туй, Шамси ману Худои ман.» Румӣ

Бо ошиқӣ

«Ёд бод он, ки чу чашнат ба итобам мекушт,
Мӯъҷизи Исавият дар лаби шаккархо буд.» Ҳофиз

«Барбати Исову фаршҳои Фаводӣ,
Чангу Мудак, ниру ном чобуки чонон.» (Рӯдакӣ)

«Ҳамчу гард ин тани хокӣ натавонад бархост,
Аз сари кӯи ту з-он рӯ, ки азим афтодаст.
Соия қадди ту бар қолибам, эӣ Исодам,
Акси рӯҳест, ки бар азми рамим афтодаст.» Ҳофиз

«Бо кӣ ин нукта тавон гуфт, ки он сангиндил,
Кушт морову дами Исии Марям бо ӯст.» Ҳофиз

«Оқибат даст бад-он сарви баландаш бирасад,
Ҳар киро дар талабад ҳиммати ӯ қосир нест.
Аз равонбахшии Исо назанам дам ҳаргиз,
З-он, ки дар рӯҳфазой чу лабат мохир нест.» Ҳофиз

«Ин қиссаи аҷаб шунав аз бахти вожгун,

Моро бикӯшт ёр ба анфоси Исавӣ.» Хофиз

«Марди беҳосил набояд ёри ботаҳсилро,
Чони Иброҳим бояд ишқи Исмоилро.
Гар ҳазоррон чон лабашро ҳадя орам, гӯядам:
Назди Исо тӯҳфа чин ори ҳаме Инҷилро?
Зулф чун пурчин кунад, хорӣ намояд мушкро
Ғамза чун барҳам занад, қимат физояд Ниirro.....» Саной

«..... Дилхо ба даранг орад лаълат ба шитоб андар.
Ҳар лаҳза яке Исо аз парда бурун ори,
Марямкадаҳо дорӣ гӯи ба ҳичоб андар.
Лутфи ту баромезад покӣ ба нигоҳ андар,
Қаҳри ту барангезад деве ба шаҳоб андар.
Мову туву қаллошӣ,

Чӣ бок ҳаме бо ту,

Ронад писари Марям харро ба хилоб андар.
Ҳар рӯз биҳиште нав моро бидиҳӣ з-он лаб,
Дандон назанӣ бо мо ҳаргиз ба савоб андар.
Донӣ, ки хароботем аз зилзилаи ишқат
Кам рои хироч ояд шаҳро ба хароб андар.
Моро за миёни мо чун қард бурун ишқат,
Акнун ҳама худ хон, худ,
Моро ба хитоб андар.....» Саной

«Ҳазрате бинӣ аз варои макон
Фориғ аз истиҳолати даврон.
Ошиқоне чу Одаму чу Қалим
Чун Ҳабибу Масеҳу Иброҳим.
Аз паи васли дидситон ҳамаро
Сар бар он фарру остон ҳамаро.» Саной

«Он лаб, ки бувад лунчи харе бӯсағаҳи ӯ,
Кай ёбад он лаб шакари бӯси Масеҳо...
З-он дасти Масеҳ омад дорӯи чаҳоне.
К-ӯ даст ниғаҳ дошт зи ҳар косаи сикбо.» Румӣ

«Ғамаш дар дил чу ганҷуре, дилам нуре ало нуре,
Мисоли Марями зебо, ки Эсо дар шикам дорад.» Румӣ

«Нозири мулк шуд он наргиси маъзулшуда,
Ғунчаи тифл чу Эсо фатану хатхон шуд.» Румӣ

«Як бори дигар маро фусун хон,
В-аз рӯҳи Масеҳ кун тарозам.» Румӣ

Ишора ба бутпарастон

«Саломашро ҷавоб аз ноз надҳанд,
Ва гар гӯяд, ҷавобаш боз надҳанд.

Ба қавли мусавӣ розӣ набошанд,
Зи гӯсола худое бар тарошанд.

Биёвезанд Исоро ба хорӣ,
Суми харро харанд аз хоксорӣ.» (Носири Хисрав)

Дар бораи касе, ки зебогии занро дида наметавонад

«Гуфтам: Эй шамъи инчунин шабҳо
В-эй масеҳои инчунин табҳо.
Ин чӣ ҳусну камоли валоест,
В-ин чӣ лутфу ҷамолу зебоист?.....
.... Қадри Исо кучо шиносад хар?
Лаҳни Довудро чу донад кар?» Саной

«Эй ҷаҳони обу гил, то ман туро бишнохтам,
Сад ҳазорон меҳнату ранҷу бало бишнохтам.
Ту ҷарогоҳи харонӣ, на мақоми Исии,
Ин ҷарогоҳи харонро ман ҷаро бишнохтам.» Румӣ

«Ба ҷони Масеҳову сӯти салиб,
Ба дорои Эроғу меҳру ниҳеб.» Фирдавӣ

«Масеҳӣ ба шаҳр андарун ҳар ки буд,
Намонданд рухсорагон ношухуд.» Фирдавӣ

Нафаси Исо, ки шифо медиҳад

«Гар дар бари ман дилбари ёкутлаб аст,
В-ар оби Хизир ба ҷои оби инаб¹ аст,
Гар Зӯҳра бувад мутрибу ҳамдам Исо,
Чун дил набувад шод, чӣ ҷои тараб аст?» (Хайём)

«Дард асту давост ҳам шифову алам аст
Гӯй Малакулмавту Масеҳо ба ҳам аст.» Саной

«Чу дар нестӣ зад дами ҷанд Исо,
Тани бе равон аз дамаш бо равон шуд.» Саной

«Зи мулк то малакуташ ҳичоб бардоранд,
Ҳар он, ки хидмати ҷоми ҷаҳоннамо бикунанд.
Табиби ишқ Масеҳодам асту мушфиқ, лек,

¹ Ангур

Чу дард дар ту набинад, киро даво бикунад?» Ҳофиз

«Ҳар он хуҷастаназар, к-аз паи саъодат рафт,
Ба кунчи майкадаву хонаи иродат рафт.
Зи ратли дурдашон кашф кард солиқ роҳ,
Румузи ғайб, ки дар олами шаҳодат рафт.
Биёву маърифат аз ман шунав, ки дар суханам,
Зи файзи Рӯҳулқудус нуктаи саъодат рафт.
Маҷӯ зи толеъи мавлуди ман ба чуз риндӣ,
Ки ин муъомадла ба кавкаби валодат рафт.
Зи бомдод ба дасти дигар баромадаӣ,
Вазифаи маи дӯшин магар зиёдат рафт?
Магар ба мӯъҷиза кӯшад табиби Исодам,
Чаро, ки кори мани хаста аз иёдат рафт.
Ҳазор шукр, ки Ҳофиз зи роҳи майкада душ,
Ба кунчи хонақаҳи тоъату ибодат рафт.» Ҳофиз

«Надорӣ заррае маънӣ, агар барпо шудат даъват,
Чи меҷӯӣ дами Исӣ зи ноаҳле, ки ӯ хар шуд.» Румӣ

«Ҳам чун дами Масеҳ шифо медиҳад ба дил,
Заҳри ғамат, ки хосияти анғубин дар ӯст.» Исмаи

Сино аз табибе шикоят мекунад

«Ҳақими ҳозиқу комил, низоми миллату дин,
Ки бо ту чархи ситезанамо настезад.
Ту он ҳақими Масеҳодамӣ дар ин айём,
Ки дар замони ту иллат зи халқ бигрезад.
Марост иллоте аз заъфи пушту сустии боҳ,
К-аз ин ҷиҳат дили ғамгин ба хун даромезад.
Се-чаҳор сол гузашт, эй ҳақим, то он узв
Ҳарорате ки зи шаҳват бувад, наангезад.»

(Шайх Бӯълиии Сино)²

Ба одами дуруя гӯфта шудааст

«Бар ду рух ҳам куффу ҳам имон тuroст,
Бар ду лаб ҳам дарду ҳам дармон тuroст.
Гар дусад Яъқуб дорӣ, зебадат,
К-он чу йӯсуф дошт сад чандон тuroст.
Ҳандаи ту чун дами Исост, к-ӯ
Ҳар чи дар лаб дошт, дар дандон тuroст.
Чанд гӯй к-ону к-он як раҳ бубин,
К-он чи дар кон аст дар аркон тuroст.....» Саной

Шаробро бо Исо баробар кардааст

«Ҳамчу Исост ҷоми май, ки мудом,
Мурдaro зинда мекунад ба хавос.» Ҳофиз

² Аз «Қуввати Мард ва Шаҳвати Зан» сф. 23, Душанбе,

Хари Исои Масех

Касе ки беадаб

«Чун бувад асли гавҳаре қобил,
Тарбиятро дар ӯ асар бошад.
Ҳеч сайқал накӯ надонад кард,
Оҳанеро, ки бадгӯхар бошад.
Сағ ба даръеи ҳафтгона бишӯй,
Чун, ки тар шуд, палидтар гардад,
Хари Исо агар ба Макка баранд,
Чун биёяд ҳанӯз хар бошад.» (Саъдӣ)

Дар барои ошиқӣ

«Ишқ аз ин маъшукағони бевафо дил баргирифт,
Даст аз ин мушти раёсатҷӯи дун сар бар гирифт.
Олами пургуфтугӯю дар миён дарде навид,
Аз дари Салмон даромад, домани Бӯзар гирифт.
Ин-т беҳимат, ки дар бозори сидку маърифат,
Рӯй аз Исо бигардониду сумми хар гирифт.
Сомирӣ чун дар сарои офият бигшод лаб,
Аз барои фитнаро шогирдии Озар гирифт.....» Саной

«Чун маро андар ин сафар, ки раҳ аст,
Зару ҷав ҳасту Эсию хар ҳаст.
Бихурад он ҷӣ ҳаст дархури ӯ
Он чу зар Исӣ, он чи ҷав хари ӯ.» Саной

«Исии Марям ба фалак рафт, фурӯ монд хараҷ,
Ман ба замин мондаму шуд ҷониби боло дили ман.» Румӣ

Умумӣ

«Сару бун чун сару буни пингон
Аз дарун чун буруни бодингон.
Бибаранд аз тариқи дин ба ду дам
Кафши Исову ҷодари Марям.....» Саной

Ҳикояти Рӯҳулло ва Муколами Ӯ бо Иблис

«Дар асар хондаам, ки Рӯҳуллоҳ
Шуд ба сахро бурун шабе ногоҳ.
Соате чун бирафт хоб гирифт

Ба сӯи хобгах шитоб гирифт.
Санге афганда дид, болиш сохт
Хобро чуфт гашту беш натохт.
Соате хуфту зуд шуд бедор
Дид Иблисро дар он хинчор.
Гуфт: «**Эй рондаи саги малъун,
Ба чӣ кор омадӣ барам ба фусун.
Чойгоҳе, ки исмати Исост
Мар туро кай дар он макон маъвост!**»
Гуфт: «Бар ман ту заҳмат овардӣ,
Дар сароям тасарруфе кардӣ.
Бо ман охир такаллуф аз чӣ кунӣ?
Дар сароям тасарруф аз чӣ кунӣ?
Мулки дунё Ҳама сарои ман аст,
Чои ту нест, мулку ҷои ман аст.
Мулкати ман ба ғасб чун гирӣ,
Ту ба исмат маро забун гирӣ!»
Гуфт: - **Бар ту чи заҳмат овардам?
Қасди мулкат бигӯ, ки кай кардам?**
Гуфт: «К-ин сангро, ки болиши туст,
Неҳ, зи дунёст, чун гирифтӣ сустан?»
Иси он сангро сабук бандохт,
Шахси Иблис 3-он сабад бигдохт.
Гуфт: - Худ растию маро рондӣ
Ҳар дувонро зи банд бирҳондӣ.
Бо ту 3-ин пас маро набошад кор
Мулкати ман, ту рав, ба ман бигузор.»
То чунин толибӣ ту дунёро
Кай тавонӣ бидид уқборо?
Рав зи дунё тамаъ бибур яксар
Гуҳару зарри ӯ ту хок шумар.
Хок бар сар ҳар он кӣ дунё хост,
Марди дунёпараст хоки ҳавост.
Хаст бисёркор ҳамчун гов
Меъда чун осие гӯлӯ чун нов.
Гардад аз роҳи носавобу саҳиф
Хира бисёрхор гирди каниф.
Нӯҳ фалакро фурӯхтӣ ба ду нон
Луқма даҳ сер кам мазан бар хон.
То туро рӯзгор чун гӯяд
Луқма дар меъдаат барошӯбад.
Рӯзгори ту аз паи пиндошт
Шодии шом бурду андӯх чошт.
3-он ҳаме ройгон бимирӣ ту
К-аз паи луқма дар заҳирӣ ту.
Ҳар кӣ чун Исӣ аз шараҳ бичаҳад
Аз ғами боду буди худ бираҳад.
Ҳамнишин зумраи малак бинад

Боми худ панчумин фалак бинад.
Андарин ҳол панди ман бипазир
Тоҷу таҳти адӯ зи раҳ баргир.
Адуи туст дунйии малъун
Ақли худро зи дом кун берун.
Бо кӣ гӯям, ки гофиланд аз кор
Ин шаётин ба феълу мардум сор.
Чанд гӯям, ки нест ёре нек
Дар ту масмӯъ нест қавл валек.» Саной